

РЕШЕНИЕ

№ 3780

гр. София, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 85 СЪСТАВ, в публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА Г. ИВАНОВА
ТОШЕВА**

при участието на секретаря **ГЕРГАНА З. ЛЕОНТИЕВА**
като разгледа докладваното от **ДЕСИСЛАВА Г. ИВАНОВА ТОШЕВА**
Гражданско дело № 20231110120378 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба /уточнена с молба с вх. № 185882/29.06.2023 г./ на „****“ ЕООД срещу С. С. Н., с която са предявени осъдителни иски за осъждане на ответника да заплати на ищеца следните суми: 4 001 лв. – неплатена част от цената за доставка на стоки – паркет и съпътстващи аксесоари, и извършен монтаж на същите съгласно Стокова разписка № ****/08.04.2022 г. и Фактура № ****/08.04.2022 г., ведно със законната лихва от 19.04.2023 г. до окончателното плащане; 52.24 лв. – мораторна лихва за периода от 04.03.2023 г. до 18.04.2023 г. Претендират се разноските по делото.

Ищецът твърди, че с Поръчка № ****/16.11.2021 г. ответникът заявил за закупуване 31 пакета паркет /равняващ се на 98.58 кв. м./ заедно със съпътстващи аксесоари – первази, монтажни лепила и др., както и поискал извършване на техните доставка и монтаж до имот в ****. Излага, че общата стойност на стоките и услугите възлизала на 9 422.90 лв. /с вкл. ДДС/, от която са заплатени авансово от ответника сума в размер на 1 000 лв. на 30.11.2021 г. и сума в размер на 4 421.90 лв. на 21.03.2022 г. Посочва, че на 08.04.2022 г. е изпълнил поръчката, като доставил и монтирал заявената стока – паркет, вкл. и аксесоарите към него, а ответникът приел стоката и работата без възражения, за което свидетелствала и подписаната от него стокова разписка, но плащане на последната част от цената, възлизаща на 4 001 лв., не е извършено, поради което за тази сума е издадена Фактура № ****/26.01.2023 г. Твърди, че във връзка с незаплатената част от цената на 24.02.2023 г. е връчена на ответника нотариална покана, с която ищецът го поканил в 7-дневен срок от получаването ѝ да заплати дължимата сума, но плащане не последвало, поради което той изпаднал в забава, считано от 04.03.2023 г.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, с който

оспорва предявените искове. Оспорва твърденията на ищеца, че не е заплатил останалата част от цената в размер на 4001 лв., като излага, че съгласно общите му условия доставката и монтажът на поръчаната стока се извършват единствено при 100 % авансово плащане на пълната цена на поръчката, поради което още преди извършването на доставката на стоката на 08.04.2022 г. ищецът се свързал с него и поискал предварително заплащане на останалата част от цената, като плащането било извършено в брой в магазина на ищеца на 08.04.2022 г., а монтажът бил осъществен на 18.05.2022 г. Изтъква, че в стоковата разписка е удостоверено, че е заплатена цялата цена на три авансови плащания, а във Фактура № ****/08.04.2022 г. е приспадната като заплатена авансово цялата сума от 7 852.42 лв. без ДДС, равняваща се на 9 422.90 лв. с ДДС, поради което те обективират извънсъдебно признание на ищеца за извършеното плащане. Изтъква наличието на разлики относно размерите на платените от него три авансови суми в предоставената му от ищеца Фактура № ****/08.04.2022 г. и Фактура № *****/08.04.2022 г., представена към исковата молба и осчетоводена от ищеца. Възражава, че Фактура № *****/26.01.2023 г. е съставена в противоречие със ЗСч и без наличие на основание за това, като тя не доказва наличие на задължение. Моли за отхвърляне на исковете. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира от фактическа и правна страна следното:

Предвид изложените в исковата молба обстоятелства съдът счита, че е сезиран с главен иск с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 327 ТЗ и чл. 266, ал. 1 ЗЗД, доколкото главното вземане се основава на твърдения за извършена продажба на стоки – паркет и съпътстващи аксесоари, и извършване на услуга – монтаж на същите.

По главния иск в доказателствена тежест на ищеца е да установи следните обстоятелства: наличието на валидно облигационно отношение с ответника по договор от 16.11.2021 г. за покупко-продажба, доставка и монтаж на паркет и съпътстващи аксесоари и неговото съдържание, включително размера на уговореното възнаграждение; надлежно изпълнение от ищеца на задълженията му по договора; приемане на изпълнението от ответника. В тежест на ответника е да докаже възраженията си, от които черпи изгодни за себе си правни последици, включително възражението си за плащане на остатъка от цената в размер на 4 001 лв.

С Определение № 35712/09.10.2023 г., в което е инкорпориран изготвеният от съда проект за доклад, приет за окончателен без възражения на страните, са обявени за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните обстоятелства: сключването между страните на 16.11.2021 г. на договор за покупко-продажба, доставка и монтаж на описания в исковата молба паркет и съпътстващи аксесоари на обща стойност 9 422.90 лв. /с вкл. ДДС/; доставка на стоките и извършване на монтажа от ищеца съобразно уговореното; приемане на стоките и услугите от ответника без възражения; авансово заплащане от ответника по договора на сума в размер на 1 000 лв. на 30.11.2021 г. и на сума в размер на 4 421.90 лв. на 21.03.2022 г.

Следователно единственият спорен по делото въпрос се свежда до това дали

ответникът е платил на ищеца остатъка от цената в размер на 4 001 лв. При съвкупна преценка на доказателствата по делото съдът намира за доказано, че ответникът е платил изцяло задължението си към ищеца по договора.

На първо място, страните не спорят, че договорът между тях е сключен при общи условия, нито че приложими в случая са представените от ответника Общи условия на „****“ ЕООД на л. 37. В тях в т. 4 от „Условия за извършване на доставка“ е посочено, че доставка се изпълнява само след 100 % заплащане на поръчаните стоки и материали. Съдебната практика приема, че в договора за покупко-продажба страните могат да уговорят, че условие за предаване на вещта е предварителното плащане на цената ѝ, като в този случай предаването на вещта от продавача е доказателство, че цената е била заплатена от купувача – че условието по договора се е сбъднало, което извънсъдебно признание следва да бъде ценено наред с всички доказателства по делото /в този смисъл – Решение № 395/08.12.2015 г. по гр. д. № 1463/2015 г. на ВКС, IV ГО/. В случая е безспорно, че доставката и монтажът са извършени, а с протоколно определение от 09.11.2023 г. е обявено за безспорно, че преди извършването на монтажа служителите на ищеца са приели, че има извършено пълно плащане на сумата по заявката. Следователно доставката на стоките и извършването на монтажа от търговеца представляват извършено от него с конклюдентни действия признание за получаване на изцяло на авансово уговорената цена.

На следващо място, за извършените продажба и услуга е съставена Складова разписка № ****/08.04.2022 г., към която е издадена от ищеца Фактура № ****/08.04.2022 г. По делото са представени от ищеца и от ответника две фактури с посочените номер и дата, но с различно съдържание. И в двете обаче е отразено приспадане на заплатени аванси в общ размер на 7 852.42 лв. без ДДС, чиято стойност с ДДС възлиза на 9 422.90 лв., т.е. съответства на уговореното възнаграждение по договора, и е отразено като сума за плащане 0 лв. Видно е от справка от НАП на л. 34, че фактурата е включена в дневниците за продажби по ЗДДС на дружеството за м. 04.2022 г. Спорно е по делото дали въпреки издаването на тази фактура сумата от 4 001 лв. е била действително заплатена от Н., по който въпрос съдът намира следното:

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза /ведно с разясненията на вещото лице в открито заседание на 09.11.2023 г./, се изяснява следното: Съставените при ищеца счетоводни документи за продажбата, доставката и монтажа, заявени с Поръчка № ****/16.11.2021 г., са следните: Фактура № ****/22.03.2022 г. на стойност 4 421.90 лв. – за аванс; Фактура № ****/08.04.2022 г. на стойност 0.00 лв. – с приспаднати аванси; Фактура № ****/26.01.2023 г. на стойност 4 001 лв. – за аванс. Целта на издаването на фактура за 0.00 лв. обикновено е, за да се отрази сделката в Дневника на продажбите. Фактура № ****/08.04.2022 г. на стойност 0.00 лв. е издадена на основание Стокова разписка № 220526/08.04.2022 г. с приспаднати аванси, включително и за сумата от 4 001 лв. /без ДДС 3 334.16 лв./, преди издаване на Фактура № ****/26.01.2023 г. на стойност 4 001 лв. Фактура № ****/26.01.2023 г. на стойност 4 001 лв. е авансова фактура – оригинал, а не проформа фактура за аванс. Авансова фактура – оригинал се издава, само ако има получено плащане, а

ако плащането не е получено, фактурата трябва да е с основание Стокова разписка № *****/08.04.2022 г. и Приемо-предавателен протокол от 05.2022 г., да се приспадат получените плащания и да има остатък за плащане. Налице са две фактури под № *****/08.04.2022 г. с различно съдържание, но и двете са на стойност 0.00 лв. По едната са приспаднали следните суми: 3 684.92 лв. – сумата по Фактура № *****/22.03.2022 г.; 3 334.16 лв. – сумата, за която впоследствие е издадена Фактура № *****/26.01.2023 г.; 833.34 лв. – сумата, получена от ПОС терминал на 30.11.2021 г., а по другата фактура е приспадната сумата от 7 852.42 лв. Трите издадени фактури, както и плащането на 4 421.90 лв. на 21.03.2021 г. и плащането на 1 000 лв. чрез ПОС терминал, са осчетоводени, като по Фактура № *****/08.04.2022 г. счетоводните операции са взети със стойност 0.00 лв. Процесните фактури и внесената чрез ПОС терминал сума от 1 000 лв. са включени в дневниците за продажба през месеца на издаването им и са подадени в ТД на НАП със справки – декларации през следващия издаването им месец, като начисленият ДДС по тях е преведен в ТД на НАП. След като една фактура бъде осчетоводена, дори и да не е получена сумата по нея, дружеството е длъжно да я подаде в регистрите на дневниците за продажби и да внесе ДДС, а ако не получи сумата в рамките на някакъв период, следва да издаде кредитно известие, за да си върне ДДС. Във връзка с Поръчка № *****/16.11.2021 г. в счетоводството на „****“ ЕООД не са спазени изискванията на ЗСч, защото са допуснати следните пропуски: издадени са две фактури под № *****/08.04.2022 г. с различно съдържание; Фактура № *****/08.04.2022 г. в размер на 0.00 лв. е издадена преди издаване на Фактура № *****/26.01.2023 г. за сумата от 4 001 лв., а е трябвало първо да бъде издадена фактурата за 4 001 лв. с основание аванс и след това – фактура за допълнителната сума; за постъпилите 1 000 лв. чрез ПОС терминал не е издадена фактура; постъпилите авансови плащания не са осчетоводени по счетоводна сметка 412 „Аванси“; Фактура № *****/26.01.2023 г. на стойност 4 001 лв. е оригинал, а не проформа за аванс, при положение, че авансова фактура – оригинал се издава, само ако има получено плащане, а в случая няма отразено плащане, а когато плащането не е получено, фактурата трябва да е с основание Стокова разписка № *****/08.04.2022 г. и Приемо-предавателен протокол от 05.2022 г., да се приспадат получените плащания и да има остатък за плащане. Не са спазени всички изисквания на ЗСч, защото е трябвало всичко да бъде осчетоводено едно след друго, но констатираните нарушения не са съществени и не може да се каже, че счетоводството е водено нередовно. Освен това в практиката често при предстоящо плащане се случва да се издаде фактура – оригинал вместо проформа фактура.

От заключението на допълнителната съдебно-счетоводна експертиза се установява, че към Фактура № *****/26.01.2023 г. не е издадено кредитно известие от ищеца. С него се потвърждава заключението по основната експертиза, че Фактура № *****/08.04.2022 г. на стойност 0.00 лв. и Фактура № *****/26.01.2023 г. са осчетоводени съгласно ЗСч със съответните счетоводни операции, включени са в дневниците за продажба, подадени са със справка-декларация в ТД на НАП и начисленият ДДС е преведен в ТД на НАП.

Според заключението на съдебно-счетоводната експертиза плащане на каса в магазин на сума в размер на 4 001 лв. не е осчетоводено от ищеца. Вещото лице разяснява в открито

заседание на 09.11.2023 г., че при извършване на продажба в търговския обект, когато се издаде касова бележка, такава се дава на клиента, но остава и при търговеца, като се отразява в Касовата книга, а плащането би следвало да е отразено в дневниците и в сметките, но в случая на вещото лице не е предоставена касова бележка за сумата от 4 001 лв., нито документ за банков превод. В своето допълнително заключение /ведно с неговото допълнение от 16.01.2024 г./ вещото лице посочва, че в периода от датата на поръчката до датата на изготвяне на допълнителната експертиза в счетоводството на ищеца няма осчетоводено плащане за постъпила от ответника сума в размер на 4 001 лв. по банков път, чрез АТМ или на каса в търговския обект, от който са закупени стоките. В открито заседание на 01.02.2024 г. то разяснява, че е посочило, че няма осчетоводено плащане, защото в счетоводната статия няма отразени счетоводни операции за дебит и кредит.

Съдът кредитира двете заключения изцяло като обективни, компетентни и обосновани, включително в частта относно липсата на осчетоводяване при ищеца на извършено от ответника плащане на сума в размер на 4 001 лв. по клиентската поръчка на Н.. Именно въз основа на тях и разясненията на вещото лице съдът приема, че независимо от неосчетоводяването от търговеца на получено плащане на процесната сума, щом е издадена на 08.04.2022 г. и подписана от негов служител фактура – оригинал, в която е приспаданото плащане на сума, съответстваща напълно на уговорената цена по договора, и е отразена липсата на остатък за плащане, и при липса на издадено кредитно известие по процесната клиентска поръчка, каквото би следвало да се издаде от дружеството, ако то въпреки осчетоводяването на фактурата от 08.04.2022 г. в действителност не е получило пълно плащане на цената, всичко това означава, че сумата е била платена още към момента на издаване на Фактура № ****/08.04.2022 г.

Опитът на ищеца да обоснове издаването на Фактура № ****/08.04.2022 г. с техническа грешка поради наличието на сходство в дължимата сума по поръчката на ответника и по друга поръчка /Клиентска поръчка № 0000****/14.02.2022 г. на обща стойност 4 001.38 лв./ е неуспешен. На първо място, от представеното платежно нареждане на л. 62 е видно, че сумата по другата клиентска поръчка е била платена още на 04.04.2022 г., като цялата стойност на поръчката се различава от стойността, за която е издадена Фактура № ****/08.04.2022 г. На второ място, от заключението на допълнителната съдебно-счетоводна експертиза се изяснява следното: Клиентска поръчка № ****/14.02.2022 г. е само за доставка на паркет и не включва монтаж, като стоката е получена на 07.04.2022 г. За тази поръчка са издадени: Проформа фактура № ****/01.04.2022 г. на стойност 4 001.38 лв., послужила като основание за извършеното плащане с платежно нареждане от 04.04.2022 г. на сума в размер на 4 001.38 лв., осчетоводено със съответните счетоводни операции по аналитичната партида на *** С.; Фактура № ****/06.04.2022 г. на стойност 4 001.38 лв., в която е приспадан аванс от предишно плащане в размер на 3 333.33 лв. /без ДДС/. Последната е включена в Дневника за продажбите през м. 04.2022 г., подадена е със справка-декларация в ТД на НАП през м. 05.2022 г. и начисленият ДДС е преведен в ТД на НАП. Въз основа на тези доказателства е установено, че никой от приспаданите по Фактура

№ ****/08.04.2022 г. аванси не съответства на заплатения аванс по Клиентска поръчка № ****/14.02.2022 г., като при това след заплащането му и преди издаването на Фактура № ****/08.04.2022 г. е издадена на 06.04.2022 г. фактура – оригинал по другата клиентска поръчка, като осчетоводяването на плащането е извършено по аналитичната партида на *** С., а не на С. Н., а стоката по поръчката е получена още преди издаването на Фактура № ****/08.04.2022 г. Съвкупната преценка на тези обстоятелства обуславя извод, че приспаднатата сума като платен аванс по Фактура № ****/08.04.2022 г., издадена във връзка с процесната клиентска поръчка, не е приспадната поради грешка /объркване с друга клиентска поръчка/, както се домогва да установи ищецът, а именно защото цялата сума е била платена от Н. по неговата поръчка. Същевременно начинът, по който ищецът е процедирал по другата клиентска поръчка, сочи, че установеният принцип на работа в неговото счетоводство е да се издаде първо проформа фактура за аванс и впоследствие да се издаде фактура – оригинал, в която да се приспадне платеният аванс, а това косвено потвърждава, че с Фактура № ****/08.04.2022 г. е приспаднат действително платен на търговеца аванс, равняващ се на цялата уговорена цена по договора. Обстоятелството, че месеци по-късно е издадена авансова фактура без кредитно известие към нея не променя извода, че сумата вече е била платена.

На последно място, изводът на съда, че Н. е изправна страна по договора, се потвърждава и от показанията на свид. **** /доскорошен фактически съжител на ответника и майка на неговото дете/, която разказва следното: Н. изтеглил кредит, за да довърши новопостроената къща на ****. Паркетът за нея поръчали от магазин на „****“, намиращ се срещу *****. Докато била бременна – през м. 04.2022 г., той я помолил да занесе пари в магазина, защото му се обадили, че ще доставят паркета същия ден и трябвало да се плати веднага, но Н. нямал възможност да отиде до магазина през деня. Парите били в брой, защото свидетелката не можела да плати с кредитната му карта. Те били поставени в плик, като той не ѝ е казал колко са парите, а и тя не се интересувала, защото къщата и парите били изцяло негови. **** отишла около 11:30 ч. в магазина, казала, че е за паркета на С. Н., и оставила плика. Служителка от магазина преброила парите пред нея, но **** не обърнала внимание при броенето колко са, след което служителката казала, че всичко е наред, дала ѝ фактура, но не ѝ издала друг документ, включително не издала касова бележка. Свидетелката погледнала фактурата, за да види дали има още дължими пари, и видяла, че в нея на дължима сума пишело „0 лв.“. Не може да каже коя от двете предявени ѝ фактури от 08.04.2022 г. ѝ е била дадена в магазина, защото не я е чела детайлно, а само запомнила, че на нея пише „0 лв.“.

Съдът намира показанията на свид. **** за допустими поради липса на пречка за доказване на плащането със свидетелски показания, защото между страните не е сключен писмен договор /представената Клиентска поръчка № *****/16.11.2021 г. не е подписана/. Обстоятелството, че тя е лице, което до скоро е било във фактическо съпругеско съжителство с ответника и има от него дете, налага по-задълбочена преценка относно нейните показания с оглед разпоредбата на чл. 172 ГПК. Извършвайки такава преценка, съдът намира, че те са обективни, добросъвестно дадени, логични,

последователни и неопровергани от други доказателства по делото. Те дори намират опора в представените 2 бр. фактури от 08.04.2022 г., които въпреки разликите в съдържанието си в крайна сметка отразяват приспадане на аванс, равняващ се на целия размер на задължението по договора. Заявеното от **** корелира и с безспорното по делото обстоятелство, че ищецът пристъпва към изпълнение на своите задължения по договора едва след получаване на пълно плащане на цената, като в случая неговите служители са приели, че такова е извършено, и са доставили и монтирали паркета. Ето защо свидетелските показания следва да бъдат изцяло кредитирани като достоверни.

Щом е доказано извършено плащане в брой от представител на ответника /свид. ****/ на представител на ищеца /служителката в търговския обект на бул. „*****“, за което е издадена Фактура № ****/08.04.2022 г., отразяваща това плащане и сочеща липсата на дължим остатък, като не са твърди и не се доказва търговецът да е възразил веднага след осчетоводяване на фактурата, че плащане в негова полза в действителност не е получено в пълен размер, всичко това на практика означава, че той конклюдентно е потвърдил получаването в негова полза на плащането и то има погасителен ефект. В случая очевидно е допусната грешка от ищеца, изразяваща се в неиздаване на касова бележка за извършеното в брой чрез свид. **** плащане на остатъка от цената, като липсата на такава е довела и до неосчетоводяването на самото плащане.

Всичко гореизложено обуславя извод за неоснователност на главния иск. При това положение неоснователен е и акцесорният иск за мораторна лихва.

По разноските:

С оглед изхода на делото право на разноски на основание чл. 78, ал. 3 ГПК има ответникът. Сторените от него разноски са в общ размер на 975 лв., както следва: 275 лв. – депозити за вещо лице; 700 лв. – заплатено адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „*****“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: ****, срещу С. С. Н., ЕГН *****, с адрес: ****, искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 327 ТЗ и чл. 266, ал. 1 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца следните суми: 4 001 лв. – неплатена част от цената за доставка на стоки – паркет и съпътстващи аксесоари, и извършен монтаж на същите съгласно Стокова разписка № ****/08.04.2022 г. и Фактура № ****/08.04.2022 г., ведно със законната лихва от 19.04.2023 г. до окончателното плащане; 52.24 лв. – мораторна лихва за периода от 04.03.2023 г. до 18.04.2023 г.

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: ****, да заплати на С. С. Н., ЕГН *****, с адрес: ****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от

975 лв. – разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____